

Βρυξέλλες, 18 Σεπτεμβρίου 2026
(OR. en)

13402/26

Διοργανικός φάκελος:
2023/0076 (COD)

ENER 584
ENV 1101
CLIMA 464
COMPET 1092
CONSOM 265
FISC 309

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	18 Σεπτεμβρίου 2026
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2026) 488 final
Θέμα:	ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ σχετικά με την αποτελεσματικότητα της θέσπισης ποινικών κυρώσεων από τα κράτη μέλη για εσκεμμένες και σοβαρές περιπτώσεις κατάχρησης της αγοράς στις χονδρικές αγορές ενέργειας της Ένωσης

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2026) 488 final.

συνημμ.: COM(2026) 488 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 18.9.2026
COM(2026) 488 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**σχετικά με την αποτελεσματικότητα της θέσπισης ποινικών κυρώσεων από τα κράτη
μέλη για εσκεμμένες και σοβαρές περιπτώσεις κατάχρησης της αγοράς στις χονδρικές
αγορές ενέργειας της Ένωσης**

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

**σχετικά με την αποτελεσματικότητα της θέσπισης ποινικών κυρώσεων από τα κράτη
μέλη για εσκεμμένες και σοβαρές περιπτώσεις κατάχρησης της αγοράς στις χονδρικές
αγορές ενέργειας της Ένωσης**

Περιεχόμενα

I.	Εισαγωγή: Παραβιάσεις του κανονισμού για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας (κανονισμός REMIT)	2
II.	Μεθοδολογία	6
III.	Πλαίσιο της ΕΕ για τα ποινικά αδικήματα και τις ποινές	8
IV.	Τρέχουσα κατάσταση των παραβιάσεων του κανονισμού REMIT και τα κύρια διδάγματα που αντλήθηκαν	9
V.	Πορίσματα.....	16

I. Εισαγωγή: Παραβιάσεις του κανονισμού για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας (κανονισμός REMIT)

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας (στο εξής: κανονισμός REMIT)¹ τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1106 (στο εξής: κανονισμός REMIT II)², ο οποίος άρχισε να ισχύει στις 7 Μαΐου 2024 (για τους σκοπούς της παρούσας έκθεσης, ο κανονισμός REMIT όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό REMIT II αναφέρεται ως «τροποποιημένος κανονισμός REMIT»).

Ο κανονισμός REMIT αποτελεί βασική νομοθετική πράξη της ΕΕ. Αποσκοπεί στη διασφάλιση της ακεραιότητας και της διαφάνειας στη χονδρική αγορά ενέργειας με τη θέσπιση πλαισίου για την πρόληψη και τον εντοπισμό περιπτώσεων κατάχρησης της αγοράς.

Το άρθρο 21α παράγραφος 2 του τροποποιημένου κανονισμού REMIT ορίζει ότι πρέπει να γίνουν τα εξής:

2. Έως την 1η Ιουνίου 2025, η Επιτροπή αξιολογεί την αποτελεσματικότητα της θέσπισης ποινικών κυρώσεων από τα κράτη μέλη για εσκεμμένες και σοβαρές περιπτώσεις κατάχρησης της αγοράς στις χονδρικές αγορές ενέργειας της Ένωσης και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Η έκθεση μπορεί να προτείνει κατάλληλα μέτρα μεταξύ των οποίων ενδεχομένως η υποβολή νομοθετικής πρότασης.

Σκοπός της παρούσας έκθεσης (στο εξής: έκθεση) είναι η εκπλήρωση της υποχρέωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 21α παράγραφος 2 του τροποποιημένου κανονισμού REMIT. Το τμήμα I της έκθεσης περιέχει γενικές πληροφορίες σχετικά με τον τροποποιημένο κανονισμό REMIT και τις σχετικές υποχρεώσεις που θεσπίστηκαν με τον κανονισμό REMIT II για τα κράτη μέλη όσον αφορά την επιβολή της νομοθεσίας σε περίπτωση παραβίασης των διατάξεων του κανονισμού REMIT. Στο τμήμα II επεξηγείται η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε από την Επιτροπή για την κατάρτιση της παρούσας έκθεσης. Στο τμήμα III περιγράφεται το νομικό πλαίσιο εντός του οποίου η Ένωση διαθέτει αρμοδιότητες όσον αφορά την προσέγγιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών στον τομέα του ποινικού δικαίου. Στο τμήμα IV παρέχεται επισκόπηση των μέτρων που έχουν λάβει

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας (ΕΕ L 326 της 8.12.2011, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1227/oj>).

² Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1106 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 και (ΕΕ) 2019/942 με σκοπό τη βελτίωση της προστασίας της Ένωσης από τη χειραγώγηση της χονδρικής αγοράς ενέργειας (ΕΕ L, 2024/1106, 17.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1106/oj>).

τα κράτη μέλη για την επιβολή της νομοθεσίας κατά των παραβιάσεων του κανονισμού REMIT, καθώς και της εικόνας του πλαισίου επιβολής του κανονισμού REMIT σε ολόκληρη την ΕΕ εν γένει. Τέλος, το τμήμα V ολοκληρώνεται με τα πορίσματα της Επιτροπής. Η έκθεση υποβάλλεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

Ως προς το νομικό πλαίσιο, το άρθρο 18 του κανονισμού REMIT, στην αρχική του διατύπωση, υποχρέωνε τα κράτη μέλη να θεσπίσουν τους κανόνες σχετικά με τις εφαρμοστέες κυρώσεις που επιβάλλονταν για τις παραβιάσεις του εν λόγω κανονισμού και να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσουν την εφαρμογή τους. Επίσης, σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη οι κυρώσεις θα πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αποτρεπτικές και αναλογικές και να αντικατοπτρίζουν τη φύση, τη διάρκεια και τη σοβαρότητα των παραβάσεων, τη βλάβη που προκλήθηκε στους καταναλωτές καθώς και τα πιθανά κέρδη από διαπραγμάτευση βασιζόμενη σε προνομιακές πληροφορίες και χειραγώγηση της αγοράς. Το άρθρο 18 του κανονισμού REMIT δεν πρόβλεπε ειδικό πλαίσιο κυρώσεων για τα κράτη μέλη.

Κατά την αναθεώρηση του εν λόγω κανονισμού την περίοδο 2023–2024 παρατηρήθηκε σημαντική διαφοροποίηση όσον αφορά την επιβολή των κανόνων του κανονισμού REMIT στις δικαιοδοσίες της ΕΕ. Σε ορισμένα κράτη μέλη αναφέρθηκε ότι ήταν ασυνήθιστα ανεπαρκής η επιβολή της νομοθεσίας. Σε άλλα κράτη μέλη, τα πρόστιμα για παραβιάσεις δεν ήταν επαρκές αποτρεπτικό μέσο έναντι μελλοντικών παραβιάσεων.

Στον κανονισμό REMIT II εισήχθησαν αρκετές σημαντικές τροποποιήσεις για την αντιμετώπιση αυτών των ασυνεπειών, τη διασφάλιση της αποτελεσματικής επιβολής της νομοθεσίας κατά των παραβιάσεων του κανονισμού REMIT και, συνεπώς, την περαιτέρω ενίσχυση της ακεραιότητας της αγοράς.

Ειδικότερα, στον κανονισμό REMIT II αντικατοπτρίστηκε η επιτακτική ανάγκη θέσπισης ενός περισσότερο ενιαίου και ισχυρότερου πλαισίου για την πρόληψη της χειραγώγησης της αγοράς στις χονδρικές αγορές ενέργειας. Για τον σκοπό αυτόν, ο κανονισμός REMIT τροποποιήθηκε ώστε να προβλεφθεί ειδικός κατάλογος μέτρων τα οποία θα πρέπει να είναι διαθέσιμα στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές (στο εξής: EPA) κατά την επιβολή της νομοθεσίας για παραβιάσεις του εν λόγω κανονισμού. Ειδικότερα, στον κανονισμό REMIT II τονίστηκε ότι είναι σημαντικό οι EPA να διαθέτουν τις αναγκαίες εξουσίες έρευνας και επιβολής, οι οποίες προβλέπονται ήδη στο άρθρο 13 παράγραφος 2 του κανονισμού REMIT, και πιο συγκεκριμένα τις εξουσίες α) να έχουν πρόσβαση σε οποιοδήποτε σχετικό έγγραφο οποιασδήποτε μορφής και να λαμβάνουν αντίγραφό του· β) να ζητούν πληροφορίες από οποιοδήποτε εμπλεκόμενο πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που παρεμβαίνουν διαδοχικά στη διαβίβαση των εντολών ή

στην εκτέλεση των σχετικών πράξεων, καθώς επίσης των εντολών τους, και, εάν είναι αναγκαίο, να καλούν οποιοδήποτε από αυτά τα πρόσωπα ή εντολείς σε ακρόαση· γ) να διενεργούν επιτόπιους ελέγχους· δ) να απαιτούν υπάρχοντα στοιχεία για τηλεφωνικές συνδιαλέξεις και υπάρχοντα αρχεία διακίνησης δεδομένων· ε) να απαιτούν τη διακοπή κάθε πρακτικής αντίθετης προς τον κανονισμό REMIT ή προς τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις ή τις εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζονται βάσει αυτού· στ) να ζητούν δικαστικά τη δέσμευση ή την κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων· και ζ) να ζητούν από δικαστήριο ή οποιαδήποτε αρμόδια αρχή να επιβάλει προσωρινή απαγόρευση άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας.

Επιπλέον, στο νέο άρθρο 18 παράγραφος 3 του κανονισμού REMIT II θεσπίστηκαν υποχρεώσεις για τα κράτη μέλη ώστε να διασφαλίζουν ότι οι ΕΡΑ έχουν την εξουσία να επιβάλλουν κατ' ελάχιστον τις διοικητικές κυρώσεις και τα λοιπά διοικητικά μέτρα που ακολουθούν όσον αφορά τις παραβιάσεις των διατάξεων του κανονισμού REMIT: α) να απαιτήσουν να τερματιστεί η παράβαση· β) να διατάξουν την επιστροφή των κερδών που αποκομίστηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν λόγω της παραβίασης, στον βαθμό που αυτά μπορούν να προσδιοριστούν· γ) να εκδώσουν δημόσιες προειδοποιήσεις ή ειδοποιήσεις· δ) να επιβάλουν περιοδικές χρηματικές ποινές· και ε) να επιβάλουν διοικητικά πρόστιμα.

Στο νέο άρθρο 18 παράγραφος 4 του κανονισμού REMIT II θεσπίστηκε πλαίσιο για την ελάχιστη εναρμόνιση των διοικητικών προστίμων, το οποίο ορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να καθορίζονται τα μέγιστα διοικητικά πρόστιμα σε εθνικό επίπεδο³. Στόχος των εν λόγω τροποποιήσεων ήταν να διασφαλιστεί ότι τα πρόστιμα που επιβάλλει κάθε κράτος μέλος είναι αποτελεσματικά, αποτρεπτικά και αναλογικά.

Αναλυτικότερα, στο νέο άρθρο 18 παράγραφοι 4 και 5 του κανονισμού REMIT II θεσπίζεται πλαίσιο ελάχιστης εναρμόνισης, σύμφωνα με το οποίο τα κράτη μέλη πρέπει να καθορίζουν μέγιστα διοικητικά πρόστιμα τα οποία είναι τουλάχιστον ίσα με τα ποσά που ορίζονται στο εν λόγω άρθρο. Η εναρμόνιση αυτή εφαρμόζεται σε περιπτώσεις παραβίασης των ακόλουθων άρθρων του τροποποιημένου κανονισμού REMIT:

- του άρθρου 3, το οποίο απαγορεύει την εκμετάλλευση προνομιακών πληροφοριών·
- του άρθρου 4, το οποίο προβλέπει την υποχρέωση των συμμετεχόντων στην αγορά να δημοσιεύουν προνομιακές πληροφορίες·
- του άρθρου 5, το οποίο απαγορεύει τη χειραγώγηση της αγοράς·
- του άρθρου 8, το οποίο υποχρεώνει τους συμμετέχοντες στην αγορά να υποβάλουν στον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (στο εξής: ACER) δεδομένα που συνδέονται με ενεργειακά προϊόντα χονδρικής⁴, καθώς και με βασικά δεδομένα⁵ και με δεδομένα που συνδέονται με τα ανοίγματα των συμμετεχόντων στην αγορά. Λεπτομέρειες σχετικά με την υποχρέωση αναφοράς των συμμετεχόντων στην αγορά καθορίζονται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2026/256 της Επιτροπής⁶.
- του άρθρου 9, το οποίο επιβάλλει στους συμμετέχοντες στην αγορά την υποχρέωση να εγγράφονται στην ΕΡΑ στο κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένοι ή διαμένουν. Στο εν λόγω άρθρο θεσπίστηκε επίσης η υποχρέωση για τους συμμετέχοντες στην αγορά που είναι εγκατεστημένοι ή διαμένουν σε τρίτη χώρα και προβαίνουν σε συναλλαγές τις οποίες οφείλουν να αναφέρουν στον ACER δυνάμει του άρθρου 8

³ Ειδικότερα, το πραγματικό ύψος των διοικητικών προστίμων που πρόκειται να επιβληθούν σε συγκεκριμένη περίπτωση μπορεί να ανέρχεται έως το μέγιστο επίπεδο που προβλέπεται στον κανονισμό REMIT II ή έως το υψηλότερο επίπεδο που προβλέπεται στο εθνικό δίκαιο.

⁴ Τα «ενεργειακά προϊόντα χονδρικής» ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 4) του κανονισμού REMIT.

⁵ Τα «βασικά δεδομένα» ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 1) του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1348/2014 της Επιτροπής.

⁶ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2026/256 της Επιτροπής, της 30ής Ιανουαρίου 2026, σχετικά με την αναφορά δεδομένων κατ' εφαρμογή του άρθρου 7γ παράγραφος 2 και του άρθρου 8 παράγραφοι 1α, 2 και 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας και με την κατάργηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1348/2014 της Επιτροπής (ΕΕ L, 2026/256, 9.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2026/256/oj).

παράγραφος 1, να ορίζουν αντιπρόσωπο στην ΕΕ· του άρθρου 15, στο οποίο προβλέπονται υποχρεώσεις ειδοποίησης για τα πρόσωπα που κατ' επάγγελμα διεκπεραιώνουν ή εκτελούν συναλλαγές επί ενεργειακών προϊόντων χονδρικής, όπως θεσπίστηκε με τον κανονισμό REMIT II. Οι εν λόγω υποχρεώσεις ειδοποίησης αφορούν ορισμένες παραβιάσεις του κανονισμού REMIT και απευθύνονται στον ACER και στις αρμόδιες ΕΡΑ.

Ο κανονισμός REMIT II παρέχει στα κράτη μέλη εργαλεία για την αποτελεσματικότερη επιβολή της νομοθεσίας σε περίπτωση παραβιάσεων του κανονισμού REMIT. Το γεγονός ότι στον κανονισμό REMIT II θεσπίστηκε ενισχυμένο πλαίσιο διοικητικών προστίμων και λοιπών διοικητικών μέτρων δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να θεσπίζουν ποινικές κυρώσεις για παραβιάσεις του κανονισμού REMIT.

II. Μεθοδολογία

Η Επιτροπή, προκειμένου να εκπληρώσει την υποχρέωση που υπέχει βάσει του άρθρου 21α παράγραφος 2 του τροποποιημένου κανονισμού REMIT και να κατανοήσει την αποτελεσματικότητα των κυρώσεων που εφαρμόζονται επί του παρόντος στα κράτη μέλη για παραβιάσεις του εν λόγω κανονισμού, συνέταξε ερωτηματολόγιο το οποίο απευθυνόταν στις ΕΡΑ και διανεμήθηκε μέσω του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (στο εξής: CEER) τον Σεπτέμβριο του 2024.

Το εν λόγω ερωτηματολόγιο, το οποίο επικεντρωνόταν αποκλειστικά στην εφαρμογή της νομοθεσίας REMIT, περιλάμβανε ερωτήσεις σχετικά με τα υφιστάμενα εθνικά πλαίσια, ιδίως όσον αφορά τα διοικητικά πρόστιμα και τα λοιπά διοικητικά μέτρα· τον αριθμό τόσο των σε εξέλιξη όσο και των παλαιότερων υποθέσεων παράβασης ανά κράτος μέλος (συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης τυχόν οριστικών αποφάσεων και τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων), καθώς και τις σχετικές κυρώσεις που επιβλήθηκαν· συνοδευτικά στατιστικά στοιχεία που αποτυπώνουν τα μέτρα επιβολής της νομοθεσίας που ελήφθησαν σε κάθε κράτος μέλος· και επισκόπηση των προσφυγών που ασκήθηκαν ενώπιον των αρμόδιων εθνικών δικαστηρίων, οι οποίες είτε έγιναν δεκτές είτε απορρίφθηκαν. Το ερωτηματολόγιο περιλάμβανε μια πρόσθετη δέσμη ερωτήσεων προς τα κράτη μέλη, στα οποία το πλαίσιο κυρώσεων για παραβιάσεις του κανονισμού REMIT προβλέπει όχι μόνο διοικητικές κυρώσεις και λοιπά διοικητικά μέτρα, αλλά και ποινικές κυρώσεις και άλλα μέτρα στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης.

Η Επιτροπή έλαβε 26 απαντήσεις από ΕΡΑ (στο εξής: αρχές που απάντησαν) σε 26 κράτη μέλη, εκ των οποίων 21 ελήφθησαν τον Νοέμβριο του 2024 και οι υπόλοιπες 5 στο τέλος Ιουνίου του 2025. Μία ΕΡΑ δεν απάντησε στο ερωτηματολόγιο. Συνεπώς, η παρούσα έκθεση βασίζεται στις πληροφορίες που υπέβαλαν 26 ΕΡΑ.

III. Πλαίσιο της ΕΕ για τα ποινικά αδικήματα και τις ποινές

Η παρούσα ενότητα παρουσιάζει το πλαίσιο της αρμοδιότητας που διαθέτει η ΕΕ να νομοθετεί στον τομέα του ουσιαστικού ποινικού δικαίου, όπως αυτή διέπεται από το άρθρο 83 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ).

Σύμφωνα με το άρθρο 21α παράγραφος 2 του τροποποιημένου κανονισμού REMIT, η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει νομοθετική πρόταση εφόσον θεωρεί ότι είναι αναγκαία η θέσπιση ποινικών κυρώσεων από τα κράτη μέλη για παραβιάσεις του κανονισμού REMIT.

Σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η Ένωση μπορεί να θεσπίζει ελάχιστους κανόνες σχετικούς με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων σε ορισμένους τομείς της ιδιαιτέρως σοβαρής εγκληματικότητας με διασυνοριακή διάσταση. Οι εν λόγω τομείς εγκληματικότητας, οι οποίοι απαριθμούνται εξαντλητικά στη ΣΛΕΕ, είναι οι εξής: τρομοκρατία, εμπορία ανθρώπων και γενετήσια εκμετάλλευση γυναικών και παιδιών, παράνομη εμπορία ναρκωτικών, παράνομη εμπορία όπλων, ξέπλυμα χρήματος, διαφθορά, παραχάραξη μέσων πληρωμής, εγκληματικότητα στον χώρο της πληροφορικής και οργανωμένο έγκλημα (στο εξής: εγκλήματα της ΕΕ). Το Συμβούλιο μπορεί με ομόφωνη απόφαση να διευρύνει τον εν λόγω κατάλογο ώστε να καλύπτει και άλλους τομείς εγκληματικότητας που πληρούν τα κριτήρια περί σοβαρότητας των εγκλημάτων και παρουσιάζουν διασυνοριακό ενδιαφέρον, με την επιφύλαξη της έγκρισης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Μέχρι σήμερα, αυτό έχει συμβεί μία φορά μέσω της απόφασης (ΕΕ) 2022/2332 του Συμβουλίου⁷, με την οποία η παραβίαση των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης προστέθηκε στον κατάλογο των εγκλημάτων της ΕΕ.

Σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, η Ένωση μπορεί επίσης να θεσπίζει ελάχιστους κανόνες ως προς τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων σε τομείς που έχουν αποτελέσει αντικείμενο μέτρων εναρμόνισης στο πλαίσιο άλλων πολιτικών της Ένωσης. Η αρμοδιότητα αυτή εκτείνεται, καταρχήν, σε ένα ευρύ και πολυσχιδές φάσμα τομέων πολιτικής. Ωστόσο, η άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας είναι δυνατή μόνον εφόσον η επιβολή ποινικών κυρώσεων **κρίνεται αναγκαία** για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής

⁷ Απόφαση (ΕΕ) 2022/2332 του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2022, για τον προσδιορισμό της παραβίασης των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης ως τομέα εγκληματικότητας που πληροί τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 83 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 308 της 29.11.2022, σ. 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/2332/oj>).

εφαρμογής της σχετικής πολιτικής της Ένωσης —αυτό συμβαίνει κυρίως σε σοβαρές περιπτώσεις κατάχρησης της αγοράς στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών⁸.

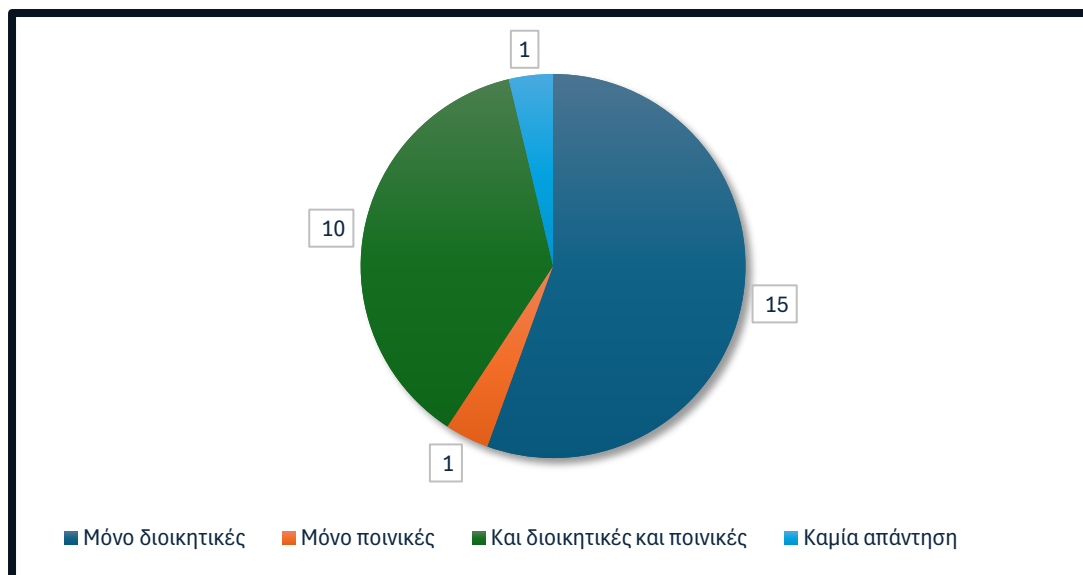
IV. Τρέχουσα κατάσταση των παραβιάσεων του κανονισμού REMIT και τα κύρια διδάγματα που αντλήθηκαν

Διοικητικές και ποινικές κυρώσεις που εφαρμόζονται επί του παρόντος στα κράτη μέλη της ΕΕ

Με βάση τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή, ορισμένα κράτη μέλη εφαρμόζουν μόνο διοικητικά μέτρα για να διασφαλίσουν την επιβολή της νομοθεσίας σε περίπτωση παραβιάσεων του κανονισμού REMIT, ενώ σε άλλα κράτη μέλη προβλέπεται και επιβολή ποινικών κυρώσεων, εκτός από την επιβολή διοικητικών μέτρων. Σε ένα κράτος μέλος το πλαίσιο αποτελείται αποκλειστικά από ποινικές κυρώσεις.

Στο γράφημα που ακολουθεί παρουσιάζεται ο αριθμός των κρατών μελών που εφαρμόζουν: i) μόνο διοικητικές κυρώσεις, ii) συνδυασμό διοικητικών μέτρων και ποινικών κυρώσεων και iii) μόνο ποινικές κυρώσεις, προκειμένου να διασφαλίσουν την επιβολή της νομοθεσίας σε περίπτωση παραβιάσεων του κανονισμού REMIT.

Γράφημα 1: Κυρώσεις για παραβιάσεις του κανονισμού REMIT (αριθμός κρατών μελών)

**Πηγή: Απαντήσεις 26 κρατών μελών στο ερωτηματολόγιο της Επιτροπής*

⁸Για παράδειγμα, σε σχέση με την οδηγία 2014/57/ΕΕ για την κατάχρηση αγοράς, την οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 σχετικά με την καταπολέμηση της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και την οδηγία (ΕΕ) 2024/1203 σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος μέσω του ποινικού δικαίου (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/57/oj>).

Σύμφωνα με το γράφημα 1, η πλειονότητα των **κρατών μελών που απάντησαν, και συγκεκριμένα τα 15 από τα 26 κράτη μέλη**, επέλεξαν τις διοικητικές κυρώσεις, συμπεριλαμβανομένων των προστίμων, ως το κύριο εργαλείο επιβολής της νομοθεσίας που χρησιμοποιούν για την αντιμετώπιση των παραβιάσεων του κανονισμού REMIT και την πρόληψη των περιπτώσεων μη συμμόρφωσης. Από την άλλη πλευρά, **ένα κράτος μέλος** (η Ιρλανδία) έχει θεσπίσει πλαίσιο που βασίζεται αποκλειστικά στην επιβολή ποινικών κυρώσεων, ενώ τα υπόλοιπα **10 κράτη μέλη που απάντησαν** (Αυστρία, Κύπρος, Γερμανία, Δανία, Ουγγαρία, Εσθονία, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Πολωνία και Σουηδία) έχουν υιοθετήσει διττή προσέγγιση και συνδυάζουν διοικητικές και ποινικές κυρώσεις ως αποτρεπτικό μέσο κατά των παραβιάσεων του κανονισμού REMIT.

Μία EPA ενημέρωσε την Επιτροπή ότι το κράτος μέλος στο οποίο υπάγεται εξετάζει το ενδεχόμενο να συμπληρώσει με ποινικές κυρώσεις το ισχύον πλαίσιο, το οποίο συνίσταται μόνο στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων. Ειδικότερα, το 2022 και το 2023 η EPA υπέβαλε προτάσεις στο Υπουργείο Δικαιοσύνης όσον αφορά τον χαρακτηρισμό ορισμένων παραβιάσεων του κανονισμού REMIT ως ποινικών αδικημάτων, και συγκεκριμένα των παραβιάσεων των άρθρων 3 και 5. Στόχος του εν λόγω κράτους μέλους είναι να διασφαλίσει ότι το εθνικό του πλαίσιο ευθυγραμμίζεται με τις ισχύουσες διατάξεις για τα αδικήματα που αφορούν τη συμπεριφορά στην αγορά βάσει των διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 596/2014⁹.

Αντιστρόφως, το ένα κράτος μέλος που επί του παρόντος εφαρμόζει αποκλειστικά ποινικές κυρώσεις για την επιβολή της νομοθεσίας σε περίπτωση παραβιάσεων του κανονισμού REMIT, εξετάζει το ενδεχόμενο θέσπισης διοικητικών προστίμων στη θέση των ποινικών κυρώσεων, προκειμένου να διασφαλίσει αποτελεσματικότερη επιβολή.

Ισχύοντες κανόνες στις εθνικές έννομες τάξεις σχετικά με τα διοικητικά πρόστιμα

Οι αρχές που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο παρείχαν πληροφορίες σχετικά με τα επίπεδα των διοικητικών προστίμων που επιβάλλονται για παραβιάσεις του κανονισμού REMIT. Τα εν λόγω επίπεδα διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών, καθώς σε ορισμένα πλαίσια τα διοικητικά πρόστιμα καθορίζονται ως ποσοστό, σε άλλα προβλέπονται μόνο χρηματικά ποσά, ενώ σε άλλα πλαίσια συνδυάζονται και οι δύο προσεγγίσεις. Για παράδειγμα, ορισμένες από τις αρχές που απάντησαν ανέφεραν ότι τα εφαρμοστέα πλαίσια προβλέπουν πρόστιμα ύψους έως 8 % του ετήσιου κύκλου εργασιών της οικείας οντότητας, τα οποία μπορεί να ανέλθουν σε ποσοστό 20 % για περιπτώσεις υποτροπής ή λαμβανομένου υπόψη του οικονομικού οφέλους. Άλλες αρχές διευκρίνισαν ότι τα διοικητικά πρόστιμα κυμαίνονται από 20 000 EUR έως 50 000 EUR, ενώ υπάρχουν διατάξεις που προβλέπουν την αύξηση των προστίμων με βάση τη σοβαρότητα των παραβιάσεων. Άλλα εθνικά συστήματα προβλέπουν πρόστιμα που κυμαίνονται από 300 EUR κατά προσέγγιση, ενώ υπάρχει η δυνατότητα επιβολής προστίμων έως το 10 % των ετήσιων εσόδων της οικείας οντότητας, σε συνδυασμό με προσωρινούς περιορισμούς στις εμπορικές δραστηριότητες. Σε λίγα κράτη μέλη προβλέπονται πρόστιμα ύψους έως 6 εκατ. EUR.

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για την κατάχρηση της αγοράς (κανονισμός για την κατάχρηση της αγοράς) και την κατάργηση της οδηγίας 2003/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 2003/124/ΕΚ, 2003/125/ΕΚ και 2004/72/ΕΚ, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/596/2026-06-05>).

Κανόνες των εθνικών εννόμων τάξεων σχετικά με τις ποινικές κυρώσεις

Όπως προαναφέρθηκε, 11 αρχές που απάντησαν ανέφεραν ότι στα κανονιστικά πλαίσια των χωρών τους προβλέπονταν ποινικές κυρώσεις. Σε αυτά περιλαμβάνονταν χρηματικές ποινές και, σε ορισμένες περιπτώσεις, ποινή φυλάκισης μέγιστης διάρκειας 10 ετών. Σε ορισμένες περιπτώσεις, το πλαίσιο πρόβλεπε επίσης τη δέσμευση ή τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων, καθώς και προσωρινή απαγόρευση άσκησης επαγγελματικών δραστηριοτήτων.

Για παράδειγμα, μία από τις αρχές που απάντησε παρέθεσε το ακόλουθο λεπτομερές πλαίσιο ποινικών κυρώσεων που εφαρμόζονται στο κράτος μέλος στο οποίο υπάγεται:

- Πράξη χειραγώγησης της αγοράς: χρηματική ποινή έως 5 000 ημερήσιες μονάδες ή ποινή φυλάκισης από 1 έως 10 έτη ή και τα δύο.
- Σύναψη συμφωνίας με στόχο τη χειραγώγηση της αγοράς: χρηματική ποινή έως 2 500 ημερήσιες μονάδες.
- Χρήση προνομιακών πληροφοριών κατά παράβαση του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) του τροποποιημένου κανονισμού REMIT: χρηματική ποινή έως 5 000 ημερήσιες μονάδες ή ποινή φυλάκισης από 1 έως 10 έτη ή και τα δύο. Εάν διαπράττεται από πρόσωπο που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή γ) του τροποποιημένου κανονισμού REMIT: χρηματική ποινή έως 5 000 ημερήσιες μονάδες ή ποινή φυλάκισης από 2 έως 12 έτη ή και τα δύο.
- Παράνομη δημοσιοποίηση προνομιακών πληροφοριών κατά παράβαση του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του τροποποιημένου κανονισμού REMIT: χρηματική ποινή έως 2 500 ημερήσιες μονάδες, περιορισμός της ελευθερίας ή ποινή φυλάκισης από 3 μήνες έως 5 έτη.
- Σύσταση σε πρόσωπο ή παρακίνηση αυτού για αγορά ή πώληση ενεργειακών προϊόντων χονδρικής βάσει προνομιακών πληροφοριών κατά παράβαση του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του τροποποιημένου κανονισμού REMIT: χρηματική ποινή έως 2 500 ημερήσιες μονάδες, περιορισμός της ελευθερίας ή ποινή φυλάκισης από 3 μήνες έως 5 έτη.
- Δημοσιοποίηση επαγγελματικού απορρήτου κατά παράβαση του άρθρου 17 του τροποποιημένου κανονισμού REMIT: χρηματική ποινή, περιορισμός της ελευθερίας ή ποινή φυλάκισης από 3 μήνες έως 5 έτη.

- Παράλειψη προσώπου που κατ' επάγγελμα διεκπεραιώνει συναλλαγές να ενημερώσει τον πρόεδρο της EPA για εύλογες υπόνοιες χειραγώγησης της αγοράς, για απόπειρα χειραγώγησης της αγοράς ή για αθέμιτη χρήση προνομιακών πληροφοριών, κατά παράβαση του νέου άρθρου 15 του τροποποιημένου κανονισμού REMIT: χρηματική ποινή, περιορισμός της ελευθερίας ή ποινή φυλάκισης από 3 μήνες έως 5 έτη.

Με βάση τις απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο προκύπτει ότι, όταν τα κράτη μέλη διαθέτουν πλαίσιο που συνδυάζει διοικητικές και ποινικές κυρώσεις για παραβιάσεις του κανονισμού REMIT, έχουν υιοθετήσει μια κλιμακωτή προσέγγιση στο πλαίσιο της οποίας οι διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται σε λιγότερο σοβαρές παραβιάσεις του κανονισμού REMIT, ενώ οι ποινικές κυρώσεις επιβάλλονται σε περίπτωση σοβαρότερων παραβιάσεων. Κατά την άποψη των αρχών που απάντησαν, η εν λόγω προσέγγιση παρέχει τη δυνατότητα μιας περισσότερο διαφοροποιημένης στρατηγικής όσον αφορά την επιβολή της νομοθεσίας, η οποία είναι προσαρμοσμένη στη σοβαρότητα της εν λόγω παραβίασης.

Για παράδειγμα, μία από τις αρχές που απάντησαν εξήγησε ότι η παραβίαση του άρθρου 5 του τροποποιημένου κανονισμού REMIT (απαγόρευση χειραγώγησης της αγοράς) μπορεί να συνιστά τόσο ποινικό αδίκημα όσο και διοικητική παράβαση, ανάλογα με το αν η εν λόγω συμπεριφορά επηρεάζει την τιμή των ενεργειακών προϊόντων χονδρικής. Εάν δεν επηρεάζει την τιμή των σχετικών ενεργειακών προϊόντων χονδρικής, η συμπεριφορά θεωρείται λιγότερο σοβαρή και υπόκειται μόνο σε διοικητικές κυρώσεις και αντιστρόφως.

Προκλήσεις όσον αφορά την επιβολή της νομοθεσίας σε περίπτωση παραβιάσεων του κανονισμού REMIT

Τρεις από τις αρχές που απάντησαν ανέφεραν ότι οι ποινικές κυρώσεις μπορεί να έχουν μεγαλύτερο αποτρεπτικό αποτέλεσμα σε σύγκριση με τα διοικητικά μέτρα για την επιβολή της νομοθεσίας. Ωστόσο, σύμφωνα με τις απαντήσεις που υποβλήθηκαν, τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν ποινικές κυρώσεις, είτε αποκλειστικά είτε σε συνδυασμό με διοικητικά μέτρα, αντιμετώπισαν σημαντικές προκλήσεις όσον αφορά την επιβολή της νομοθεσίας για παραβιάσεις του κανονισμού REMIT. Αυτή η κατάσταση οδήγησε σε χαμηλότερα επίπεδα επιβολής στα εν λόγω κράτη μέλη για τους λόγους που εξηγούνται κατωτέρω.

Ορισμένες από τις αρχές που απάντησαν εξήγησαν, για παράδειγμα, ότι η εφαρμογή ποινικών κυρώσεων, οι οποίες προϋποθέτουν την παραπομπή μιας υπόθεσης ενώπιον δικαστηρίου από την EPA και/ή την εμπλοκή εισαγγελικής αρχής και, σε περίπτωση ευδοκίμησης, την

επακόλουθη διεξαγωγή δίκης, μπορεί να συνιστά πρόκληση για την αποτελεσματική επιβολή του κανονισμού REMIT. Αυτό οφείλεται στους ακόλουθους λόγους.

Πρώτον, η συνολική διαδικασία έχει αντίκτυπο στη χρονική διάρκεια της επιβολής της νομοθεσίας. Απαιτείται γενικότερα περισσότερος χρόνος για την περάτωση μιας ποινικής υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένου του σταδίου της επιβολής ποινικών κυρώσεων, από ό,τι η περάτωση μιας υπόθεσης στην οποία επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις. Αυτό οφείλεται επίσης στο γεγονός ότι, στην περίπτωση των διοικητικών κυρώσεων, οι ΕΡΑ διαθέτουν άμεση εξουσία επιβολής προστίμων στα πρόσωπα που εμπλέκονται στις επίμαχες ενέργειες. Επίσης, η Επιτροπή αντιλαμβάνεται ότι η διάρκεια της διαδικασίας μπορεί να οφείλεται στον πολύπλοκο χαρακτήρα των υποθέσεων κατάχρησης της αγοράς στις αγορές ενέργειας.

Δεύτερον, σύμφωνα με τις απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο, η ποινική δίωξη για παραβίαση του κανονισμού REMIT είναι μια διαδικασία με μεγαλύτερη πολυπλοκότητα από ό,τι η διαδικασία για συμπεριφορές τις οποίες αφορούν οι διοικητικές κυρώσεις. Η πολυπλοκότητα στην πρώτη περίπτωση συνδέεται με τον ποινικό χαρακτήρα των κυρώσεων, για παράδειγμα, με το απαιτούμενο βάρος απόδειξης προκειμένου μια ΕΡΑ να μπορέσει να κινήσει επιτυχώς διαδικασία δίωξης. Η συγκέντρωση επαρκών αποδεικτικών στοιχείων από την αρμόδια εθνική αρχή (συνήθως από τις εισαγγελικές αρχές, οι οποίες δεν είναι κατ' ανάγκην εξοικειωμένες με τη λειτουργία των αγορών ενέργειας), ώστε να πληρούνται το απαιτούμενο επίπεδο απόδειξης για την κίνηση ποινικής διαδικασίας, ενδέχεται να είναι δυσχερές. Αυτό ισχύει ιδίως όταν η συγκεκριμένη παραβίαση του κανονισμού REMIT αφορά συμπεριφορά που συνιστά χειραγώγηση της αγοράς ή κατάχρηση προνομιακών πληροφοριών, δεδομένου ότι αυτή η συμπεριφορά συχνά χαρακτηρίζεται από υψηλό βαθμό πολυπλοκότητας σε σχέση με τις μεθόδους που χρησιμοποιούν οι εν λόγω συμμετέχοντες στην αγορά. Σύμφωνα με τις απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο, οι δυσχέρειες αυτές είχαν ως αποτέλεσμα να ευδοκιμήσουν ελάχιστες, αν όχι καμία, ποινικές διώξεις, καθώς πολλές υποθέσεις είτε τέθηκαν στο αρχείο είτε κατέληξαν σε αθωωτικές αποφάσεις.

Επιβολή διοικητικών κυρώσεων για παραβιάσεις του κανονισμού REMIT

Μολονότι οι τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις με τις οποίες επιβάλλονται κυρώσεις για παραβιάσεις του κανονισμού REMIT είναι ελάχιστες¹⁰, ο αριθμός των αποφάσεων καθώς και

¹⁰Τα 11 κράτη μέλη τα οποία έχουν θεσπίσει ποινικές κυρώσεις απάντησαν τα εξής: στην Αυστρία, στη Δανία, στην Ιρλανδία, στις Κάτω Χώρες, στην Κύπρο, στη Μάλτα, στην Ουγγαρία, στην Πολωνία και στη Σουηδία δεν έχουν εκδοθεί μέχρι στιγμής αποφάσεις επιβολής της νομοθεσίας· στη Γερμανία υπάρχουν δύο υποθέσεις που

των διοικητικών προστίμων που έχουν επιβληθεί από τα κράτη μέλη σε συμμετέχοντες στην αγορά καταδεικνύει μια διαφορετική εικόνα ως προς την επιβολή της νομοθεσίας. Για παράδειγμα, τα δύο κράτη μέλη στα οποία έχουν εκδοθεί οι περισσότερες αποφάσεις που αφορούν τον κανονισμό REMIT ανέφεραν τα ακόλουθα:

- Σε μία από τις εν λόγω χώρες, από το 2016 έχουν εκδοθεί 43 αποφάσεις για παραβίαση του κανονισμού REMIT, συνοδευόμενες από την επιβολή διοικητικών προστίμων ύψους περίπου 10 500 000 EUR.
- σε άλλη χώρα, από τότε που θεσπίστηκε ο κανονισμός REMIT το 2016, έχουν κινηθεί 46 έρευνες που συνοδεύονται από αντίστοιχες αποφάσεις παραβίασης, ενώ έχουν επιβληθεί 61 κυρώσεις, ύψους 115 060 096 EUR.

Σύμφωνα με πληροφορίες, ένα άλλο κράτος μέλος έχει επιβάλει πρόστιμα για διάφορες παραβιάσεις του κανονισμού REMIT, συνολικού ύψους 2 560 000 EUR.

Με βάση τις απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο προκύπτει ότι τα κράτη μέλη που έχουν θεσπίσει πλαίσια επιβολής διοικητικών προστίμων για παραβιάσεις του κανονισμού REMIT ήταν σε θέση να εφαρμόσουν μια περισσότερο ευέλικτη και αποτελεσματικότερη στρατηγική επιβολής και να ολοκληρώσουν μεγαλύτερο αριθμό ερευνών, ενώ εξέδωσαν και οριστικές αποφάσεις επιβολής διοικητικών προστίμων ή άλλων διοικητικών μέτρων.

Αποτρεπτικό αποτέλεσμα των διοικητικών και ποινικών κυρώσεων

Το ερωτηματολόγιο περιλάμβανε επίσης ερώτηση σχετικά με τα αποτρεπτικά αποτελέσματα των κυρώσεων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη. Όπως φαίνεται στο γράφημα 2 παρακάτω:

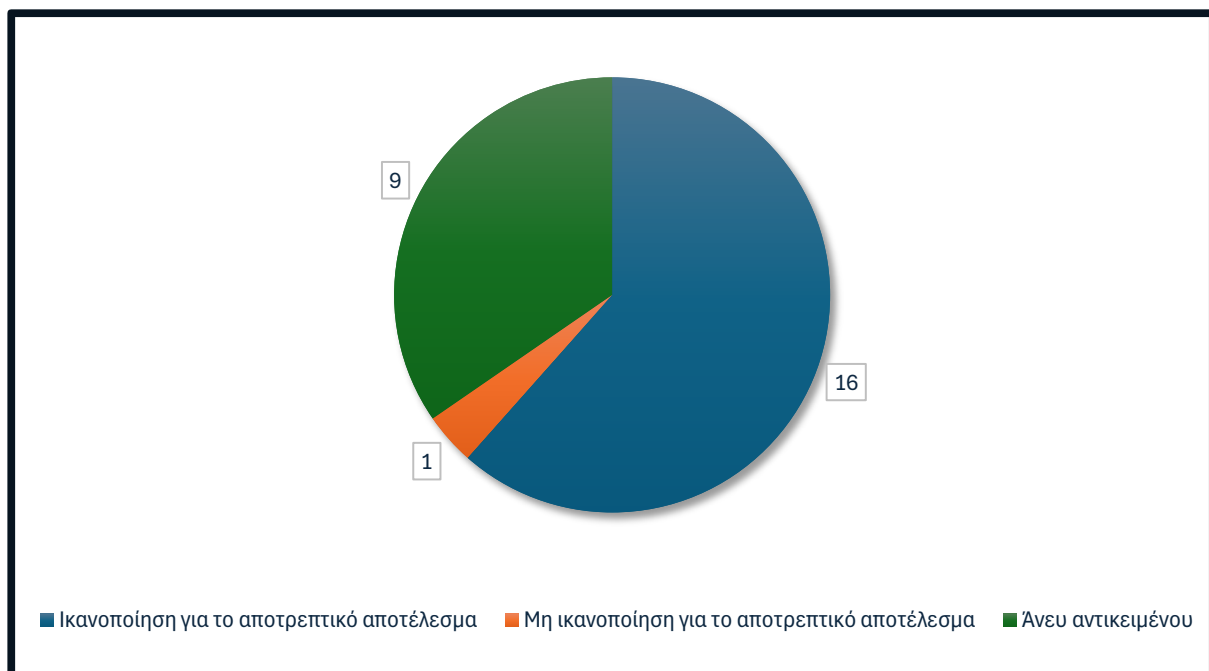
- Οι περισσότερες από τις αρχές που απάντησαν, και πιο συγκεκριμένα οι 16 από τις 26, θεώρησαν ότι τα εν λόγω μέτρα έχουν επαρκώς αποτρεπτικό αποτέλεσμα και συμβάλλουν στην αποτελεσματική επιβολή της νομοθεσίας σε περίπτωση παραβιάσεων του κανονισμού REMIT. Στις εν λόγω δικαιοδοσίες, το πλαίσιο επιβολής βασίστηκε σε διοικητικά μέτρα. Για παράδειγμα, μία από τις εν λόγω 16 αρχές που απάντησαν ανέφερε ότι, στις τέσσερις υποθέσεις παραβίασης του κανονισμού REMIT που έχουν κινηθεί από το 2011, στο πλαίσιο των οποίων επιβλήθηκαν αντίστοιχες διοικητικές κυρώσεις ύψους 75 000 EUR, τρεις από τους τέσσερις συμμετέχοντες στην

βρίσκονται σε εξέλιξη, αλλά δεν έχουν εκδοθεί ακόμη αποφάσεις. Η Εσθονία δεν έδωσε ουσιαστική απάντηση στο σχετικό ερώτημα.

αγορά στους οποίους επιβλήθηκαν διοικητικές κυρώσεις δεν διέπραξαν μεταγενέστερα παραβίαση του εν λόγω κανονισμού.

- Ωστόσο, μία από τις αρχές που απάντησαν ανέφερε ότι τα επίπεδα των διοικητικών προστίμων που επιβάλλονται στην αντίστοιχη δικαιοδοσία όπου υπάγεται ήταν αμελητέα, λαμβανομένου υπόψη του μεγέθους των συμμετεχόντων στην αγορά που φέρονται να εμπλέκονται σε παράνομες ενέργειες σε σχέση με τον κανονισμό REMIT.
- 9 από τις αρχές που απάντησαν ανέφεραν ότι δεν διέθεταν στοιχεία σχετικά με παραβιάσεις του κανονισμού REMIT ή ότι καμία απόφαση περί παραβίασης στην οικεία δικαιοδοσία δεν οδήγησε στην επιβολή προστίμων.

Γράφημα 2: Υφιστάμενο επίπεδο ικανοποίησης όσον αφορά το αποτρεπτικό αποτέλεσμα της επιβολής διοικητικών μέτρων για παραβιάσεις του κανονισμού REMIT (ανά αριθμό χωρών)

V. Πορίσματα

Όπως προαναφέρθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, η αρμοδιότητα της Ένωσης να θεσπίζει ποινικές κυρώσεις μπορεί να ασκείται μόνον όταν η επιβολή ποινικών κυρώσεων **αποδεικνύεται αναγκαία** προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική επιβολή της σχετικής πολιτικής της Ένωσης. Με βάση τις απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο, τις πληροφορίες που διαθέτει η Επιτροπή κατά τον χρόνο σύνταξης της έκθεσης και το άρθρο 18 του αναθεωρημένου κανονισμού REMIT, **δεν υπάρχουν επί του παρόντος ενδείξεις** ότι η επιβολή ποινικών κυρώσεων είναι απαραίτητη για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική επιβολή του πλαισίου του κανονισμού REMIT. Το εν λόγω πόρισμα δεν θίγει άλλους τομείς, όπως η

κατάχρηση της αγοράς στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, στους οποίους η επιβολή ποινικών κυρώσεων θεωρήθηκε αναγκαία προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική επιβολή της σχετικής πολιτικής της Ένωσης.

Με βάση τις απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο της Επιτροπής, και κατά το παρόν στάδιο εφαρμογής του κανονισμού REMIT, προκύπτει ότι τα κράτη μέλη στα οποία τα πλαίσια επιβολής της νομοθεσίας βασίζονται σε ποινικές κυρώσεις, είτε αποκλειστικά είτε σε συνδυασμό με διοικητικές κυρώσεις, αντιμετωπίζουν σημαντικές προκλήσεις όσον αφορά την περάτωση υποθέσεων που αφορούν παραβιάσεις του κανονισμού REMIT ή την έκδοση τελεσίδικων καταδικαστικών αποφάσεων. Αντιθέτως, τα κράτη μέλη στα οποία τα πλαίσια επιβολής της νομοθεσίας για τις παραβιάσεις του εν λόγω κανονισμού βασίζονται σε διοικητικά μέτρα παρουσιάζουν υψηλότερα επίπεδα επιβολής.

Επιπλέον, η επιβολή της νομοθεσίας αναμένεται να ενισχυθεί περαιτέρω μέσω του πλαισίου του κανονισμού REMIT II που θεσπίστηκε προσφάτως, το οποίο τα κράτη μέλη υποχρεούνται να εφαρμόσουν. Όπως εξηγείται ανωτέρω, το νέο αυτό πλαίσιο όχι μόνο συνεπάγεται την ενίσχυση των εξουσιών έρευνας και επιβολής που έχουν οι ΕΠΑ, αλλά επιβάλλει και στα κράτη μέλη την υποχρέωση να συμμορφωθούν με το πλαίσιο μέτρων ελάχιστης εναρμόνισης που προβλέπεται στο άρθρο 18 του τροποποιημένου κανονισμού REMIT.

Η εφαρμογή των εθνικών πλαισίων σύμφωνα με το άρθρο 18 του τροποποιημένου κανονισμού REMIT θα ενισχύσει την επιβολή των διατάξεων του εν λόγω κανονισμού και θα διασφαλίσει την αποτελεσματικότητα των διατάξεων του κανονισμού και το αποτρεπτικό τους αποτέλεσμα. Συνεπώς, η Επιτροπή προτείνει να δοθεί έμφαση στην εφαρμογή αυτών των νέων διατάξεων και πλαισίων, προκειμένου να αξιοποιηθούν πλήρως τα οφέλη που απορρέουν από την αυστηρότερη επιβολή της νομοθεσίας και να αξιολογηθούν τα αποτελέσματα στην πράξη.

Έως τις 8 Μαΐου 2027 και στη συνέχεια ανά τριετία, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, στην οποία αξιολογείται αν οι κυρώσεις για παραβιάσεις του κανονισμού REMIT προβλέπονται και εφαρμόζονται με συνέπεια σε όλα τα κράτη μέλη. Εάν, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εφαρμογής του άρθρου 18 του τροποποιημένου κανονισμού REMIT, προκύψει ότι η προσέγγιση των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων για εσκεμμένες και σοβαρές περιπτώσεις παραβιάσεων του κανονισμού REMIT είναι αναγκαία για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού REMIT II, η Επιτροπή μπορεί να επανεξετάσει, στο πλαίσιο αυτό, αν απαιτείται περαιτέρω εναρμόνιση σε επίπεδο ΕΕ.